

**NORRTÄLJE
KOMMUN**

2012-09-24

**IT-infrastrukturprogram
för Norrtälje kommuns landsbygd och skärgård
2012-2020**

Godkänt av kommunfullmäktige 2012-12-17

POSTADRESS

Box 800, 761 28 Norrtälje

ORGANISATIONSNUMMER

212000-0217

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

TELEFON

0176-710 00

TELEFAX

0176-711 04

E-POST

kommunstyrelsen@norrtalje.se

WEBB

norrtalje.se

PLUSGIRO

3 20 65-5

BANKGIRO

451-7694

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning.....	3
2. Programmets syfte och målgrupper	5
3. Nationella och regionala strategier för bredband	5
3.1 Bredbandsstrategi för Sverige	5
3.2 Sveriges kommuner och landsting (SKL)	6
3.3 Länsstyrelsen.....	7
4. Nuläge och lokala förutsättningar.....	8
4.1 Genomförda bredbandsprojekt.....	8
4.2 Bredband via telenätet (ADSL)	9
4.3 Mobila bredband	10
4.4 Bredband via fiber och kabel-TV	11
4.5 Kommunomfattande stadsnät Etanet AB.....	11
5. Framtida behov och utmaningar	12
6. Kommunalt genomförande	15
6.1 Mål	15
6.2 Prioriterade riktlinjer/åtgärder	16
6.3 Organisation och resurser	17
6.4 Utbyggnad av bredband där marknadsmässiga förutsättningar saknas	18
6.5 Uppföljning och utvärdering	20
Bilaga – Redovisning av stödformer.....	21
ROT-avdrag	21
Kanaliseringsstöd	21
Stöd till medfinansiering.....	22
Bredbandsstöd i Landsbygdsprogrammet.....	22
Leader	23

1. Sammanfattning

Detta är det tredje IT-infrastrukturprogrammet som upprättats av Norrtäljes kommun. Programmet gäller för perioden 2012-2020.

Syftet med IT-infrastrukturprogrammet är att ge stöd och vägledning i det strategiska och långsiktiga arbetet med att förverkliga kommunens mål för IT-infrastrukturen (bredband). I utbyggnaden av IT-infrastruktur ska tas hänsyn till prioriteringar och viljeinriktningar i kommunens befintliga och kommande översiktliga planering för kommunen.

Den 3 november 2009 offentliggjordes regeringens "Bredbandsstrategi för Sverige". Det övergripande målet är att Sverige ska ha bredband i världsklass. Målen i strategin är att år 2020 bör 90 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s synkront. Redan år 2015 bör 40 procent ha tillgång till bredband med den hastigheten. Det är viktigt att svenska företag och hushåll i alla delar av landet kan dra nytta av de möjligheter som tillgång till kraftfullt bredband ger. Länsstyrelsen i Stockholms län har påbörjat ett arbete med en länsövergripande bredbandspolicy dels för att få en bild av behoven, dels för att fördela medlen för att åstadkomma en optimal effekt och underlätta prioritering av offentliga medel. Syftet är att ge ekonomiskt stöd till byalag, samfälligheter och andra typer av föreningar som vill bygga fiberbaserade områdesnät för bredband.

I dagsläget kan i stort sett alla hushåll och företag i Norrtäljes kommun få tillgång till bredband via olika typer av mobila och trådbaserade lösningar. I vissa fall är det däremot inte möjligt att erbjuda den kapacitet på bredband som hushåll och företag efterfrågar. Geografiska omständigheter och tekniska begränsningar sätter hinder för detta.

De framtida behoven av ökad kapacitet och tillgänglighet kommer av flera anledningar ställa krav på en omfattande utbyggnad av fiberbaserade bredbandsnät. Fiber är den teknik som har överlägset bäst kapacitet och tillgänglighet. Fiber är även en grundläggande förutsättning för att kunna tillhandahålla god kapacitet och tillgänglighet i framtidens mobila bredbandsnät (LTE/4g). Den påbörjade avvecklingen av det kopparbaserade analoga telenätet innebär en stor utmaning för Norrtälje kommun eftersom en stor andel av hushållen och företagen i kommunen får tillgång till bredband via ADSL.

Ett väl utbyggt bredbandsnät är en viktig del av kommunens långsiktiga strävan i att utveckla Norrtälje till en attraktiv och tillväxtorienterad kommun. Kommunens målsättning för utbyggnaden av IT-infrastruktur utgör en nedbrytning av Regeringens mål och är följande:

- att år 2020 bör 90 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s synkron kommunikation.
- att år 2015 bör 40 procent ha tillgång till bredband med hastigheten om minst 100 Mbit/s synkron kommunikation.

Inriktningen för Norrtäljes kommuns prioriterade åtgärder kan sammanfattas enligt följande:

- Utbyggnaden ska fokuseras på fiberbaserade bredbandsnät.
- Kommunen ska vara aktiv och i största möjliga mån bistå bredbandsleverantörerna vid planering och utbyggnad av bredbandsnät.
- Att de bredbandsnät som byggs i kommunen är öppna för alla bredbands-leverantörer.
- Att tillgången till fiberbaserad IT-infrastruktur i största möjliga mån säkerställs vid nyexploatering av bostads-, köpcenter- och industriområden.
- Att i tillämpliga delar bistå samfälligheter, byalag och andra typer av föreningar att söka bidrag för utbyggnad av områdesnät, samt bistå med stöd i den omfattning som det är tillämpligt vid planering och byggnation av bredbandsnät inom deras område.
- I tätorterna Norrtälje, Rimbo, Hallstavik och Älmsta finns det kommersiella förutsättningar för bredbandsutbyggnad. I de mindre orterna, på landsbygden och skärgården – med en förhållandevis dåligt fungerande marknadssituation, begränsat statligt stöd för utbyggnad av bredband, och den förestående avvecklingen av det kopparbaserade telenätet – kommer ställa krav på att kommunen tar ett större ekonomiskt ansvar för att säkerställa tillgången till bredband i dessa områden. Målsättningen är att skapa framtida förutsättningar för fast och mobilt bredband på landsbygden med god kapacitet och tillgänglighet inom dessa områden.
- Planering och utbyggnad av IT-infrastrukturen i kommunen kommer så långt som möjligt samordnas med motsvarande satsningar på nationell eller regional nivå.

I de fall en prioritering av geografiska områden är nödvändig, är kommunens ståndpunkt att följande riktlinjer ska vara styrande:

- Den övergripande principen är att alla hushåll och företag ska ha möjlighet att ansluta sig till någon form av bredband.
- Områden som ligger inom prioriterade stråk enligt kommunens översiktsplan har högre prioritet än områden som ligger utanför dessa stråk.
- Områden med relativt många hushåll och företag prioriteras före ett område med färre.
- Där den lokala efterfrågan och det lokala engagemanget är stort ges högre prioritet. Kommunen stöder "Byalagskonceptet" vilket innebär att hushåll och företag i tätorterna och/eller på landsbygden sluter sig samman i ekonomiska föreningar, så kallade byanätsföreningar.

- Om det finns kommunal verksamhet i ett visst område kommer dess prioritet att höjas. På motsvarande sätt kommer områden som är speciellt rikt på näringsdrivande verksamhet att få en högre prioritet.
- Närheten till befintlig IT-infrastruktur och kostnaden för att bygga det aktuella bredbandsnätet kan också komma att styra ett områdes prioritet.

För att uppnå målen behöver det avsättas dels personella resurser med lämplig kompetens, dels 3 MSEK per år i den kommunala budgeten årligen fram till 2020 för kommunal medfinansiering för bredbandsutbyggnad där marknadsmässiga förutsättningar saknas. Uppföljning och utvärdering av IT-infrastrukturprogrammet kommer löpande att genomföras. Vid behov kommer programmet att revideras i samband med detta.

2. Programmets syfte och målgrupper

Detta är det tredje IT-infrastrukturprogrammet som upprättats av Norrtäljes kommun. Programmet gäller för perioden 2012-2020.

Syftet med IT-infrastrukturprogrammet är att ge stöd och vägledning i arbetet med att förverkliga kommunens mål för IT-infrastrukturen (bredband). Avsikten är att programmet ska behandla dessa frågor på samma strategiska och långsiktiga sätt som andra liknande samhällsutvecklande frågor hanteras i kommunen. I utbyggnaden av IT-infrastruktur ska hänsyn tas till prioriteringar och viljeinriktningar i kommunens befintliga och kommande översiktliga planering för kommunen.

Observera att syftet med programmet inte är att lösa detaljfrågor avseende organisation, teknik, finansiering och liknande.

Detta program riktar sig i första hand till politiker och tjänstemän inom Norrtäljes kommun som arbetar med samhällsplanering och -utveckling. Programmet riktar sig även till berörda politiker och tjänstemän hos övriga kommuner i länet samt Länsstyrelsen och Landstinget. Målgrupper är i förlängningen även marknadens aktörer, dvs. bredbandsleverantörerna, samt hushåll och företag i Norrtäljes kommun.

3. Nationella och regionala strategier för bredband

3.1 Bredbandsstrategi för Sverige

Den 3 november 2009 offentliggjordes regeringens "Bredbandsstrategi för Sverige". Det övergripande målet är att Sverige ska ha bredband i världsklass. En hög användning av IT och Internet är bra för Sverige både vad gäller tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga. Det bidrar till utvecklingen av ett hållbart samhälle. Det hjälper också till att möta utmaningar i form av en ökad globalisering, klimatförändringar och en åldrande befolkning i ett glest bebyggt land. En förutsättning för att möta utmaningarna är att det finns tillgång till bredband med hög överföringshastighet i hela landet.

Målen i strategin är att år 2020 bör 90 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s synkron kommunikation. Redan år 2015 bör 40 procent ha tillgång till bredband med den hastigheten. Det är viktigt att svenska företag och hushåll i alla delar av landet kan dra nytta av de möjligheter som tillgång till kraftfullt bredband ger. Då kan traditionella arbetsmetoder förändras, nya tjänster och affärsmodeller utvecklas och nya beteenden växa fram.

Alla hushåll och företag bör också ha goda möjligheter att använda sig av elektroniska samhällstjänster och service via bredband. När allt fler tjänster i samhället blir digitala måste alla ges möjlighet att koppla upp sig. Det handlar om att ha en fungerande vardag. Det är i grunden en demokrati- och rättighetsfråga.

Utgångspunkten är att elektroniska kommunikationstjänster och bredband tillhandahålls av marknaden. Regeringen ska inte styra marknaden eller den tekniska utvecklingen. Regeringen anser att deras uppgift är att skapa goda förutsättningar för marknaden och undanröja hinder för utvecklingen. Det handlar bl.a. om att se till att det finns en relevant reglering.

I strategin framhålls att de kommunala IT-infrastrukturprogrammen varit framgångsrika och regeringen uppmanar kommunerna att fortsätta detta arbete. I programmen är det möjligt att få en samlad bild av t.ex. tillgången till bredband i kommunen, de behov som företag, enskilda och det offentliga har, behov av insatser samt hur samverkan kan ske mellan offentliga och privata aktörer.

I strategin framgår även att kommunerna förväntas ta ett större ansvar än tidigare för samordning och utbyggnad av bredband. Bland annat har regeringen tydliggjort kommunernas planeringsansvar för elektroniska kommunikationer i en nya plan- och bygglagen. Dessutom förväntas kommunerna ta ett större ekonomiskt ansvar jämfört med idag. Exempelvis anser regeringen att kommunerna ska vara medfinansierare inom ramen det nya stödet för bredbandsutbyggnad på landsbygden. Stödet kräver medfinansiering från annan offentlig aktör som exempelvis kommunen.

Regeringen har etablerat ett Bredbandsforum med representation från Post och Telestyrelsen, länsstyrelser, kommuner, bredbandsleverantörer och andra intresseorganisationer. Syftet är att främja nationell samverkan och framför allt att hitta konstruktiva bredbandslösningar i områden där utbyggnaden av IT-infrastruktur på marknadsmässiga villkor är små.

3.2. Sveriges kommuner och landsting (SKL)

I SKL's "Strategi för eSamhället" anges följande övergripande mål:

- Enklare vardag för privatpersoner och företag
- Smartare och öppnare förvaltning stöder innovation och delaktighet.
- Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten

SKLs strategi handlar om samverkansmöjligheter, förbättrad kommunikation, digital ärendehantering, informationsförsörjning samt offentlighet och öppenhet. För att kunna uppnå detta krävs en infrastruktur som medger att medborgare och företag har tillgång till bredband och därmed möjlighet att utnyttja Internet.

När företag och institutioner med bankerna i spetsen efterhand tar bort de gamla hanteringsätten innebär det att man inte kan ta del av tjänster eller att det blir mycket dyrt att inte kunna använda internet. Att betala räkningar kan kosta en extra avgift på 150 kr per räkning. Man kan inte heller få tillgång till tidtabeller för kommunikationer eller beställa resor utan stort krångel. Det blir avsevärt svårare att få en överblick på utbud av varor och tjänster och så vidare utan Internet. Inte minst innebär tillgång till Internet möjligheter att informera sig och att delta i samhället vilket stärker demokratin.

Tillgång till bredband är viktigt för samhällets utveckling - för näringslivet, invånarna och miljön. Forskningsinstitutet Acreo har utfört en förstudie på uppdrag av Regeringens Bredbandsforum för att utreda hur fiberbaserat bredband påverkar ekonomisk tillväxt, såväl på nationell nivå som i enskilda kommuner. Studiens resultat visar att en fiberinvestering genererar samhällsekonomisk vinst redan inom 3,5 år.

De största effekterna visar sig för offentlig sektor där resultatet pekar på att det bland annat går att sänka kommunikationskostnaderna med 30-50 procent, tack vare tillgången på fiber. Studien visar också att de kommuner som har investerat i fiber får en positiv ekonomisk tillväxt i form av ökad sysselsättning och en positiv befolkningsutveckling.

Norrtälje Kommunfullmäktige beslöt vid sammanträde november 2011 att ansluta sig till SKL's "Strategi för eSamhället".

3.3. Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Stockholms län har påbörjat ett arbete med en länsövergripande bredbandspolicy dels för att få en bild av behoven, dels för att fördela medlen för att åstadkomma en optimal effekt och underlätta prioritering av offentliga medel. Syftet är att ge ekonomiskt stöd till byalag, samfälligheter och andra typer av föreningar som vill bygga fiberbaserade områdesnät för bredband.

Kommunen ser positivt på Länsstyrelsens stöd i arbetet med att samordna den lokala och regionala IT-infrastrukturutvecklingen i kommunen och länet. Offentliga stödmedel för bredbandsutbyggnad ges framför allt till kommunsammanbindande förbindelser. En förteckning över de behov som finns inom och mellan kommunerna och en prioriteringsordning för behoven är därför viktig för att Länsstyrelsen ska kunna sammanställa behoven och med detta som grund formulera ansökningar om bidrag till EU:s strukturfonder.

4. Nuläge och lokala förutsättningar

4.1 Genomförda bredbandsprojekt

I dagsläget kan i stort sett alla hushåll och företag i Norrtäljes kommun få tillgång till bredband via olika typer av mobila och trådbaserade lösningar. I många fall är det däremot inte möjligt att erbjuda den kapacitet på bredband som hushåll och företag efterfrågar. Geografiska omständigheter och tekniska begränsningar sätter hinder för detta.

Inom ramen för kommunens tidigare IT-infrastrukturprogram har en utbyggnad av bredband med hjälp av offentliga medel, genomförts i fyra projekt i kommunens geografiska område med Etanet (projekt 1-3) och Mobile City (projekt 4) som leverantörer (se tabell nedan). Denna utbyggnad har framför allt fokuserats på att bygga ett fiberbaserat stamnät mellan tätorterna i kommunen och ansluta sig till merparten av telestationerna i kommunen, samt att erbjuda hushåll och företag tillgång till bredband via fiber till hemmet eller via det kopparbaserade analoga telenätet, dvs. bredband via ADSL. Samtidigt har även Telia byggt ut stationer så att även de kan erbjuda ADSL inom stora delar av kommunen.

Målen för tidigare kommunala IT-program var:

- att Norrtälje kommun ska verka för att alla hushåll och företag har tillgång till utvecklingsbar IT-infrastruktur med tillräcklig kvalitet för strömmande multimedia till ett plats- och avståndsberoende pris.

Kravet har också varit att IT-infrastrukturen skall vara öppen och tillgänglig för operatörer och tjänsteleverantörer på kommersiella villkor dvs att det ska råda konkurrensneutralitet.

Genomförda bredbandsprojekt i Norrtälje kommun med kommunalt och statligt stöd. (Kostnader anges i SEK)

	Offentligt stöd	Leverantörens del	Totalt
Projekt 1	38 819 968	37 001 057	75 821 025
Projekt 2	11 353 412	6 930 313	21 000 947
Projekt 3	3 928 041	2 940 000	7 153 206
Projekt 4	1 080 290	750 710	1 831 100
Totalt	55 181 711	47 622 080	105 806 278

Utöver detta har Etanet, Telia samt andra mindre aktörer gjort investeringar på normalt sätt.

4.2 Bredband via telenätet (ADSL)

Bredband via det kopparbaserade telenätet, ADSL, är det bredbandsnät som når flest hushåll och företag i Sverige. Närmare 96 % av hushållen i tätort men bara 90 % i glesbygd kan få tillgång till bredband på detta sätt i Norrtäljes kommun

Den teoretiskt högsta överföringshastigheten för ADSL i kommunen är 24 Mbit/s, men i praktiken är oftast 8-12 Mbit/s den maximala överföringshastigheten som är möjligt för bredbandsleverantören att erbjuda. Avståndet till telestationen avgör vilken hastighet som kan erbjudas varje enskild abonnent.

Av de 40 % av befolkningen som bor på landsbygden har endast knappt 58 % möjlighet att få 10 Mb/sek. I många fall rör det sig om endast 0,5 till 3 Mb/s.

Andel av Norrtälje kommuns befolkning totalt och boende på landsbygd med tillgång till bredband av olika kapacitet.

Andel med tillgång till bredband via:	Totalt	Landsbygd
Trådbunden eller trådlös access	100,00%	100,00%
Trådbunden access	95,57%	90,25%
Fibernet	22,36%	3,21%
Kabel-TV	6,45%	0,00%
xDSL	94,73%	90,25%
Trådlös access	100,00%	100,00%
Trådlöst bredband via HSPA	100,00%	100,00%
Trådlöst bredband via CDMA 2000	99,98%	99,94%
Trådlöst bredband via LTE	15,92%	1,62%
Tillgång till minst (faktisk hastighet):		
1 Mbit/s	100,00%	100,00%
3 Mbit/s [9]	100,00%	100,00%
10 Mbit/s [9]	78,22%	57,57%
50 Mbit/s [9]	22,36%	3,63%
Bakgrundsinformation: Antal	56068	22642

Utöver att dessa kapaciteter är långt från målets 100 Mbs är det ett faktum att Telia har påbörjat borttagandet av sina kopparledningar vilket innebär att ADSL omöjliggörs och kunderna i sådana fall endast är hänvisad till mobilt bredband.

4.3 Mobila bredband

De mobila bredbandsnäten täcker tillsammans 99 % av Sveriges befolkning, vilket även gäller för Norrtälje. Cirka 10 % av befolkningen som täcks av mobila nät beräknas inte kunna få ett stabilt och fungerande bredband via det mobila nätet.

Användningen av bredband via mobiltelefonnätet har ökat explosionsartad under ett antal år. Sänkta priser och mer användarvänliga tjänster har varit den främsta anledningen till detta. Bredbandsleverantörerna har även lockat med förhållandevis höga överföringshastigheter. Utvecklingen av den mobila internetanvändningen som ökat exponentiellt har ändå gjort att kapaciteten i många fall är helt otillräcklig. Inte minst gäller det i Norrtälje kommun på sommaren då antalet användare minst dubblas.

Tyvärr har det också allt för ofta visat sig omöjligt för kunden att få tillgång till den överföringskapacitet som leverantörerna utlovat. Resultat från www.bredbandskollen.se visar att användare i genomsnitt når upp till mindre än halva den angivna hastigheten även där förhållandena är som bäst.

Grundproblemet har varit att de hastigheter som leverantörerna utlovat varit teoretiska maxhastigheter som i praktiken inte gått att uppnå. Till exempel har den ökade användningen av bredband via mobilnäten inneburit att många tidvis fått dela på den totala kapaciteten på en basstation. Dessutom prioriteras samtalstrafik före datatrafik i de befintliga mobilnäten. Geografiska omständigheter har i vissa fall även bidragit till sämre funktion och tillgänglighet. Under förutsebar tid kommer mobilt bredband att vara väsentligt dyrare och en mindre pålitlig metod.

Prognoserna är dock entydiga; användningen av de mobila bredbandsnäten kommer att fortsätta att öka. Det finns höga förväntningar och stor tilltro till nästa generations mobila bredbandsnät LTE (Long Term Evolution) eller 4G som det ibland kallas. Bredbandsleverantörerna lovar på sikt överföringskapaciteter på 100 Mbit/s nedladdning och en tiondel för uppladdning.. Det återstår dock att se om och när det blir en realitet. De första konsumentprodukterna för LTE finns redan tillgängliga på marknaden.

Många hushåll och företag har också egna trådlösa nät. Det är även mer regel än undantag att köpcenter, konferensanläggningar, hotell och liknande har publika surfzoner. Som kund kan är det i vissa fall möjligt att använda de publika surfzonerna utan extra kostnad. Framför allt om man är abonnent hos någon av de aktuella bredbandsleverantörerna. Då ingår oftast leverantörens mobila surfzoner som en del av det fasta abonnemanget.

4.4 Bredband via fiber och kabel-TV

I Sverige finns fiber- och kabelbaserade bredbandsnät framförallt tillgängliga i tätorter. Via dessa nät kan hushåll och företag få tillgång till bredband med överföringskapaciteter på 100 Mbit/s eller mer. De fiberbaserade bredbandsnäten har möjlighet att erbjuda hushåll och företag överföringshastigheter i Gbit-klassen.

Enligt Post- och Telestyrelsens statistik (för 2009) , jämför tabell sid 9 som avser Norrtälje, befinner sig omkring 50 % av hushållen och företagen i Sverige finns inom 350 meter från en sådan anslutningspunkt. Det innebär dock inte att de är fysiskt anslutna till dessa nät. Branschbedömare hävdar att det i verkligheten bara är 13 % av hushållen som är anslutna till fiberbaserade bredbandsnät.

Av kommunens knappt 30 000 enfamiljshushåll i tätort och glesbygd är cirka 10 % anslutna till bredbandsnät via fiber eller kabel-TV. I princip alla dessa finns i tätort och merparten i flerfamiljshus. De flesta husägare har ansett att kostnaden för att ansluta sig till dessa bredbandsnät, företrädesvis fiber, är för hög. Istället har man valt att använda ADSL eller mobila bredbandslösningar. Den planerade avvecklingen av det kopparbaserade telenätet, och därmed även ADSL, kommer sannolikt att förändra husägarnas inställning och investeringsvilja framigenom.

Sammantaget innebär det att cirka 10 % av alla hushåll i Norrtäljes kommun har tillgång till fasta bredbandsnät med möjliga överföringskapaciteter på 100 Mbit/s eller mer i princip inga på landsbygd. Detta ska jämföras med regeringens målsättning för 2015 – att 40 % av alla hushåll och företag i Sverige ska ha tillgång till bredbandsnät om minst 100 Mbit/s.

4.5 Kommunomfattande stadsnät Etanet AB

Inom det kommunala bolaget Norrtälje Energi finns dotterbolaget Norrtälje Stadsnät Etanet AB. Genom Stadsnätets försorg finns i kommunen tillgång till ett väl utbyggt stadsnät. Detta nät består i grunden av ett omfattande redundant¹ fibernät som når i princip alla orter i kommunen, samtliga kommunala skolor och kommunala arbetsplatser. Kunder kan antingen ansluta sig med fiber till sin fastighet (FTH, Fiber to the home) eller via ADSL över sin fasta telefonförbindelse som består av koppartråd till telestationen där man är anslutet och där stadsnätet ansluter till sin fiber.

Med hjälp av telenätet och ADSL har kommunens innevånare till 95 % tillgång till bredbandsförbindelse. Dock i väldigt många fall med låg eller mycket låg kapacitet. Detta beror på att överföring via ADSL på koppartråd är dels begränsad till maximalt 24 Mb/s dels att överföringshastigheten snabbt sjunker vid ökande trådsträckor. Det mycket omfattande fibernätet inom kommunen innebär att det i många fall finns goda förutsättningar att ansluta sig direkt till fibernätet vilket ger möjlighet till i 100 Mb/s eller mycket mer om man önskar. Eftersom

¹ Genom att ett nät ges flera uppkopplingsmöjligheter uppnås en högre driftsäkerhet

kommunen är stor till ytan och i stora delar är glest befolkad kommer det på många ställen att krävas mer omfattande projekt för att uppnå regeringens mål.

Etanets affärsidé är att sälja anslutning och nätaccess direkt till slutkund – dvs. till hushåll, företag, föreningar och andra typer av organisationer. Etanet säljer även i egen verksamhet bredbandstjänster som ISP.

Den affärsmodell som tillämpas i stadsnätet bygger på att nätet är öppet och leverantörsneutralt. Det innebär att alla kontrakterade bredbandsleverantörer (ISP) har möjlighet att sälja bredbandstjänster via stadsnätet till hushåll, företag, föreningar osv. på lika villkor. Det är bredbandsleverantörer som äger relationen och avtalet med slutkunden när det gäller bredbandstjänsterna. Etanet äger och ansvarar för den fysiska anslutningen till varje enskild fastighet. Tillsammans med hyrd kopparaccess når Stadsnätet över 90 % av alla boenden och företag i kommunen med ADSL. Med det väl utbyggda fibernätet ges goda möjligheter att grupper eller enskilda fastigheter med fiber till fastigheten genom kompletterande fiberförläggning även i mer glest befolkade områden.

Ett väl utbyggt och öppet stadsnät är en stor tillgång för Norrtäljes kommun. Ett öppet nät skapar förutsättningar för mångfald. I stadsnätet kan de mindre bredbandsleverantörerna, som inte själva har tillräckliga ekonomiska resurser för att bygga egna bredbandsnät, erbjuda sina tjänster och därmed konkurrera med de stora bredbandsleverantörerna på marknaden som har egna bredbandsnät. Det innebär också att kunderna i stadsnätet erbjuds att köpa bredbandstjänster från flera konkurrerande bredbandsleverantörer.

Denna mångfald är inte en självklarhet i alla nät. Det finns flera fall där bredbandsleverantörerna bygger egna nät och de kunder som anslutit sig till nätet endast erbjuds leverantörens egna tjänster. Det innebär ett problem eftersom det skapar en inlåsningseffekt för kunden som dessutom strider mot kommunens mål att kunderna ska ha minst två tjänsteleverantörer att välja mellan.

Kommunen kan inte tvinga en bredbandsleverantör att etablera ett öppet nät, men kommunen ska verka för att öppna nät etableras i största möjliga utsträckning. Framför allt är detta ett krav vid utbyggnad med statligt stöd.

5. Framtida behov och utmaningar

Hushållen tillbringar allt mer tid på Internet och alltmer data överförs mellan applikationer och datorer och annan elektronisk utrustning i hemmen som kräver bredband. Det finns även ett ökat behov av mobilitet och tillförlitliga Internetanslutningar för att möjliggöra tillgång till bredbandstjänster när som helst och var som helst.

Konsumtionen av digitala media och underhållning som musik, tv, videoklipp och olika videotjänster ökar stadigt, inte minst i mobiltelefonerna. Tv ses i allt högre grad när man vill i stället för enligt programtablåer. Smarta mobila lösningar för betalning av biljetter, bokning av lokaler, kartor och positionsbestämning (GPS) osv. blir också alltmer vanliga. Allt fler använder Internet för telefoni i kombination med mobiltelefoni.

De senaste åren har användningen av sociala medier ökat markant. En tvåvägskommunikation där användarna både konsumerar och producerar innehåll i interaktiva nätverk. Här dominerar användningen av nätgemenskaper, bloggar och fildelning. Även inom politiken har användningen av sociala media blivit ett viktigt verktyg för att kommunicera de politiska budskapen och föra en aktiv dialog med väljarna.

Bredband kan också bidra till att öka kunskapsnivån hos befolkningen då det är enklare att förmedla och hämta information t.ex. via Internet. Tillgången till Internet kan även skapa ekonomiska fördelar. Konsumenterna kan söka efter produkter och tjänster, och jämföra priser, på ett helt annat sätt än om de inte skulle ha tillgång till Internet. Bredband ger också goda förutsättningar för att studera på distans. E-tjänster kommer alltmer som exempel på dubbelriktad kommunikation. Alltifrån anmälan/ansökan till felanmälan och fokusgrupper online.

Utvecklingen mot att använda bredband skapar också nya klyftor i samhället. När företag och institutioner med bankerna i spetsen efterhand tar bort de gamla hanteringssätten innebär det att man inte kan ta del av tjänster eller att det blir mycket dyrt att inte kunna använda internet. Att betala räkningar kan kosta en extra avgift på 150 kr per räkning, man kan inte få tillgång till tidtabeller för kommunikationer eller beställa resor utan stort krångel och har svårt att få en överblick på utbud och så vidare. Utöver att ge tillgång till utbildning av medborgarna är naturligtvis tillgång till bredband en förutsättning för användningen.

Bredband skapar gynnsammare förutsättningar för att starta och driva företag i alla delar av landet. Något som minskar resandet och gör att människor kan arbeta där de bor i stället för att behöva bo där de arbetar. Detta skapar även en helt annan konkurrens och möjlighet för företagen att vidga sin marknad inte minst i glesbygd. Företagets geografiska placering är inte avgörande på Internet. Då är profileringen, till exempel via nya sociala nätverk, samt tjänsternas pris och innehåll, mycket viktigare.

Hushållens bredbandsbehov beräknas öka snabbare än företagens. Det är främst privatpersoner som har kommit igång med användning av kapacitetskrävande media i form av TV, film, onlinespel och musik. Istället för snabba bredbandsförbindelser har företagen i många fall ett större behov av bredbandsförbindelser med hög tillgänglighet och säkerhet. Men när även företagens kapacitetsbehov ökar kan det gå snabbt och då gäller det att det finns bredbandsnät med hög kapacitet tillgängliga även för dem.

Användningen av s.k. molntjänster samt video- och konferenssystem över Internet är exempel på IT-tjänster som förväntas fortsätta öka hos företagen. Ett företag eller en organisation kan hyra en eller flera

applikationer som en molntjänst över Internet hos en tjänsteleverantör istället för att själva investera i och förvalta dessa. Med video- och konferenssystem kan det fysiska mötet ersättas med ett virtuellt, vilket spar tid, pengar och miljö när behovet av resor minskar. Dessa typer av system ställer krav på stabila bredbandsnät med god kapacitet och hög tillgänglighet. Om systemen finns ute på Internet måste kommunikationen fungera annars står det stilla.

I Norrtäljes kommun finns ett allt större behov av att kunna distansarbete eller driva företag via kapacitetsstarka bredband. Det gör att behovet blir ännu tydligare av en framtidssäker och välutbyggd IT-infrastruktur för att kommunen ska vara attraktiv både som bostadsort och som etableringsställe för företag.

Internet är också en viktig kommunikationskanal för Norrtäljes kommun. Allt fler söker information och använder e-tjänster på vår publika webbplats. Diskussionsforum, chatt och bloggar används av våra politiker i den politiska dialogen med dem som bor och verkar i kommunen. Kommunens användning av sociala media, video och konferenssystem och liknande kommer att öka inom de närmaste åren. Digitalisering av kommunens ärendehantering innebär att all dokument till politiska sammanträden kommuniceras över Internet via molnfunktioner.

De behov som identifierats för hushåll och företag gäller även för Norrtäljes kommuns verksamheter. Av denna anledning är det av yttersta vikt att säkerställa tillgången till framtidssäker IT-infrastruktur som tillgodoser verksamheternas skiftande kommunikationsbehov över tiden.

Sammanfattningsvis är en fortsatt utbyggnad av både fast och trådlös IT-infrastruktur nödvändig för att tillgodose det förväntade behovet av ökade överföringshastigheter och fler resurskrävande bredbandstjänster i framtiden.

De framtida behoven av ökad kapacitet och tillgänglighet kommer av flera anledningar ställa krav på en omfattande utbyggnad av fiberbaserade bredbandsnät. Fiber är den teknik som har överlägset bäst kapacitet och tillgänglighet. Fiber är även en grundläggande förutsättning för att kunna tillhandahålla god kapacitet och tillgänglighet i framtidens mobila bredbandsnät (LTE/4g).

Den påbörjade avvecklingen av det kopparbaserade analoga telenätet innebär en stor utmaning för Norrtälje kommun eftersom en stor andel av hushållen och företagen i kommunen får tillgång till bredband via ADSL. Det ställer också krav på nya sätt att leverera trygghetslarm. Påbörjandet av nedtagningen av kopparnätet har redan skett under våren 2012 i Norrtälje kommun med ett fåtal abonnenter som i stället fått en radiobaserad access vilket innebär lägra säkerhet och kräver specialfunktioner vid till exempel trygghetslarm.

Enligt TeliaSonera kommer avvecklingen av det kopparbaserade telenätet successivt att genomföras. När planen först offentliggjordes förmedlades att det kopparbaserade telenätet skulle vara avvecklat 2015 - 2016, men vid senare kontakter med TeliaSonera har denna plan reviderats. Det finns inget datum bestämt när hela

telenätet ska vara avvecklat. Det kommer enligt uppgift inte att ske under "överskådlig tid", om det innebär 3, 5 eller 10 år från kan inte TeliaSonera svara på för närvarande. Inledningsvis kommer långa stolplinjer med höga underhållskostnader och få abonnenter att avvecklas och ersättas med mobila lösningar. Totalt berörs till att börja med cirka 50 000 abonnenter i hela landet. Därefter kommer prövning att ske från fall till fall.

För att garantera de berörda hushållens och företagens tillgång till telefoni kommer olika typer av mobila lösningar för telefoni att erbjudas av TeliaSonera. I de fall det är möjligt kommer även mobila bredbandslösningar att erbjudas, men tillgången till bredbandstjänster garanteras inte. Där alternativa bredbandstjänster inte kan erbjudas riskerar de berörda hushållen och företagen att stängas ute från Internet och den digitala världen.

Även om bredband via det kopparbaserade telenätet sedan tidigare inte ansetts vara en långsiktig framtidssäker lösning, aktualiserar avvecklingen av detta nät behovet av att skynda på utbyggnaden av alternativa framtidssäkra bredbandsnät i kommunen. Det är inte minst viktigt för kommunens verksamhet. Idag används telenätet och ADSL som kommunikationslösning på ett fåtal mindre kommunala enheter.

En annan viktig och närbesläktad utmaning är att säkerställa tillgången till bredbandsnät vid nybyggnation. Det finns ingen förordning som reglerar att tele eller fibernät dras fram till nybyggnadsområden. Mobil uppkoppling för telefoni garanteras endast. All anslutning till fasta tele- och bredbandsnät måste beställas och bekostas av den enskilde fastighetsägaren separat.

Förutsättningarna för att göra omfattande investeringar i IT-infrastruktur är också högst relevant. När marknadsaktörer gör investeringarna i ny infrastruktur och teknik är det i huvudsak kundernas efterfrågan, betalningsvilja och konkurrenssituationen som kommer att påverka när och var investeringarna görs. Utmaningen är att få till en fungerande konkurrens och att marknadsaktörerna ges förutsättningar att investera så att investeringarna görs på bred front i kommunen – även på landsbygden som historiskt varit mindre intressant för leverantörerna.

Sammantaget är det av yttersta vikt för Norrtäljes kommun att inom ramen för detta IT-infrastrukturprogram beskriva en strategi och plan för hur vi i kommunen ska bemöta och hantera de utmaningar som beskrivs ovan.

6. Kommunalt genomförande

6.1 Mål

Ett väl utbyggt bredbandsnät är en viktig del av kommunens långsiktiga strävan i att utveckla Norrtälje till en attraktiv och tillväxtorienterad kommun. Kommunens målsättning för utbyggnaden av IT-infrastruktur utgör en nedbrytning av Regeringens mål och är följande:

- att år 2020 bör 90 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s synkron kommunikation.
- att år 2015 bör 40 procent ha tillgång till bredband med hastigheten om minst 100 Mbit/s synkron kommunikation.

6.2 Prioriterade riktlinjer/åtgärder

Norrtäljes kommuns prioriterade åtgärder för denna programperiod är att:

- Utbyggnaden av IT-infrastruktur som hanteras inom ramen för detta program ska fokuseras på byggnation av fiberbaserade bredbandsnät eftersom denna teknik är en grundförutsättning för såväl fasta som mobila bredbandsnät i framtiden.
- Kommunen ska vara aktiv och i största möjliga mån bistå bredbandsleverantörerna vid planering och utbyggnad av bredbandsnät. Genom en aktiv dialog och samverkan med bredbandsleverantörerna är målsättningen att utbyggnaden ska följa prioriteringar och viljeinriktningar i kommunens översiktliga planering.
- Kommunen ska verka för att de bredbandsnät som byggs i kommunen är öppna för alla bredbandsleverantörer. I de fall kommunen är medfinansierad är det ett krav. Det ska i princip vara möjligt för leverantörerna att erbjuda bredbandstjänster till konsumenterna på lika villkor. Det ökar mångfalden och främjar konkurrensen. Bredbandsnäten som byggs ska vara framtidssäkra. Det innebär att dessa ska ha egenskaper för att inom överskådlig framtid tillgodose både befintliga och framtida behov av kapacitet och tillgänglighet.
- Kommunen ska verka för att tillgången till fiberbaserad IT-infrastruktur i största möjliga mån säkerställs vid nyexploatering av bostads-, köpcenter- och industriområden.
- Kommunen ska i tillämpliga delar bistå samfälligheter, byalag och andra typer av föreningar att söka bidrag för utbyggnad av områdesnät, samt bistå med stöd i den omfattning som det är tillämpligt vid planering och byggnation av bredbandsnät inom deras område.
- I tätorterna Norrtälje, Rimbo, Hallstavik och Älmsta anser kommunen att marknadskrafterna ska råda. Bedömningen är att det där finns ett stort intresse från marknaden att ansluta hushåll och företag till sina bredbandsnät. Det finns även en trend mot att attraktiva affärsmodeller etableras som ökar villigheten från hushåll och företagen att ansluta sig till fiberbaserade bredbandsnät. Kommunal eller annan offentlig medfinansiering bör därmed inte vara nödvändig.
- Kommunens bedömning är att den rådande situationen för bredband i de mindre orterna, på landsbygden och skärgården – med en förhållandevis dåligt fungerande marknadssituation, begränsat statligt stöd för utbyggnad av bredband, och den förestående avvecklingen av det kopparbaserade telenätet – kommer ställa krav på att kommunen tar ett större ekonomiskt ansvar för att säkerställa tillgången till bredband i

dessa områden. Målsättningen är att skapa framtida förutsättningar för fast och mobilt bredband på landsbygden med god kapacitet och tillgänglighet inom dessa områden.

- Kommunen avser att söka påverka mobiloperatörerna för att få dem att öka täckning och kapacitet i hela kommunen. Bland annat för att det är stora brister då fritidshusägare och turister kommer till kommunen.
- Planering och utbyggnad av IT-infrastrukturen i kommunen kommer så långt som möjligt samordnas med motsvarande satsningar på nationell eller regional nivå. En regional samordning är framför allt viktig. Med gemensam planering och utbyggnad över kommungränserna kan kommunerna tillsammans bidra till att fler hushåll och företag får tillgång till bredband. Samverkan av denna anledning kan ske med de
- angränsande kommunerna Österåker, Vallentuna, Sigtuna, Knivsta, Uppsala och Östhammar. Detta kan ske inom ramen för den bredbandssamverkan för regionen som Länsstyrelsen avser att starta.
- Prioriterat för Norrtälje kommun bör vara förläggning av kanalisation i samband med grävning t ex vatten och avlopp. Stöd kan sökas för varje projekt för sig. Dessutom prioriteras byalagsprojekt.

I de fall en prioritering av geografiska områden är nödvändig, är kommunens ståndpunkt att följande riktlinjer ska vara styrande:

- Den övergripande principen är att alla hushåll och företag ska ha möjlighet att ansluta sig till någon form av bredband.
- Områden som ligger inom prioriterade stråk enligt kommunens översiktsplan har högre prioritet än områden som ligger utanför dessa stråk.
- Områden med relativt många hushåll och företag prioriteras före ett område med färre.
- Där den lokala efterfrågan och det lokala engagemanget är stort ges högre prioritet. Ett område med färre hushåll och företag men med många som vill investera i bredband, kommer att prioriteras före ett område med många hushåll och företag där få är intresserade.
- Om det finns kommunal verksamhet i ett visst område kommer dess prioritet att höjas. På motsvarande sätt kommer områden som är speciellt rikt på näringsdrivande verksamhet att få en högre prioritet.
- Närheten till befintlig IT-infrastruktur och kostnaden för att bygga det aktuella bredbandsnätet kan också komma att styra ett områdes prioritet.

6.3 Organisation och resurser

Den utbyggnad som kommunen står inför av fasta (fiberbaserade) och mobila bredbandsnät kommer att kräva en betydligt större arbetsinsats och engagemang från kommunen än tidigare.

I den nya Plan- och bygglagen slås fast att bredbandsutbyggnad skall ingå i kommunernas planeringsarbete. Det framgår även i regeringens "Bredbandsstrategi för Sverige". Kopplingen till infrastruktur för elektroniska kommunikationer att stärkas. Regeringen vill fokusera på att stimulera de drivkrafter som finns och skapa goda förutsättningar för samtliga aktörer att samverka och investera i bredband. Regeringen vill även stödja

det engagemang, kompetens och den drivkraft som finns i landet hos enskilda, företag, lokala organisationer och kommuner att få tillgång till bredband.

Regeringens viljeinriktning ligger väl i linje med kommunens. IT-infrastruktur är en naturlig del av samhällsutvecklingen och finns av denna anledning med som en del i kommunens nya översiktsplan för kommunen 2040. Även i kommande fördjupade översiktsplaner kommer IT-infrastruktur att inkluderas.

Vid utbyggnaden av IT-infrastruktur är avsikten att Bygg- och miljökontoret ska hantera för de delar som är av operativ karaktär och som hamnar inom kommunens ansvarsområde. Det politiska ansvaret ligger hos bygg och miljönämnden.

Det övergripande strategiska ansvaret har kommunstyrelsen. Kommunstyrelsekontoret ska därför hantera de strategiska och översiktliga frågorna gällande framtida bredbandsbyggnad samt ansvara för dessa samordnas mot övrig översiktlig planering.

För att uppnå målen är det väsentligt att det finns en eller flera utpekade tjänstemän med avsatt tid som ansvarar för att stödja projekt och representerar kommunen i dessa frågor i samverkan med andra offentliga och privata aktörer.

Förutom personella resurser bedöms det nödvändigt att i den kommunala budgeten avsätta 3 MSEK årligen fram till 2020 för kommunal medfinansiering för bredbandsutbyggnad där marknadsmässiga förutsättningar saknas.

6.4 Utbyggnad av bredband där marknadsmässiga förutsättningar saknas

Av kommunens befolkning bor 33 600 i kommunens orter varav 28 200 i Norrtälje, Rimbo, Hallstavik eller Älmsta. Befolkning utanför dessa orter i vad som benämns landsbygd och skärgård är 22 400. De olika offentliga bidrag som finns avser endast utbyggnad där man bedömer att det inte finns något kommersiellt intresse av att bygga ut nät. Att säkerställa att mindre orter, skärgård och landsbygd får tillgång till bredband är på sikt mycket viktigt med tanke på hur Norrtälje kommuns geografiska karaktär. Det finns mer än 670 jordbruksfastigheter och drygt 24000 fritidshus. Jordbruken har ett ständigt ökande behov av bredband. Fritidshusen har en tendens att bli permanentbostäder för ägarna, t.ex. i samband med pensionering. Man tenderar även att vilja ha samma konsumtion av bredband i fritidshuset som i sitt normala boende.

Att ha en stor del av den åldrande befolkningen boende på landsbygd ger stora kostnader för samhällsservicen. Det är en av anledningarna till att bredbandsinvesteringar i glesare strukturer blir lönsamma på sikt. Möjligheten att välja boende på ren landsbygd eller i skärgården är också ett alternativ för många barnfamiljer och eftersom Internet får en allt större betydelse i skolarbetet påverkar tillgången av bredband viljan att flytta till viss plats. Utöver bra fysiska transportmöjligheter krävs då kapacitetskraftigt bredband. Det är ytterligare en faktor som ger rent samhällsekonomiskt positiva effekter.

Det finns därför anledning att "subventionera" en bredbandslösning. Ingen kommersiell aktör (eller ens stadsnät) kan klara en sådan kalkyl med rimlig avkastning. Det finns särskilda bidrag i t.ex. landsbygdsprogrammet som kan användas, liksom olika andra regionala och nationella stödformer. Dessa stöd förutsätter minst 10 % stöd av annan offentlig aktör företrädesvis kommunen. En sådan lösning förutsätter dessutom mycket stort eget engagemang från de boendes sida.

Hushåll och företag utmed fiberförläggningar kommer att kunna erbjudas möjlighet att ansluta sig och få tillgång till fiberbaserat bredbandsnät genom det Byalagskoncept som redovisas nedan. En grundförutsättning för att sträckorna ska förläggas är att det finns ett lokalt intresse och engagemang från berörda hushåll och företag samt bredbandsleverantörerna.

Byalagskonceptet innebär att hushåll och företag i tätorterna och/eller på landsbygden sluter sig samman i ekonomiska föreningar, så kallade byanätsföreningar. Föreningarna kan med egna resurser och medlemmarnas eget arbete till överkomliga kostnader förlägga områdesnät till en bredbandsleverantörs (nätägaren) stamnät. Grundprincipen är att nätägaren förlägger en kabel vid varje fastighets-/väggräns med avsikten att kunna ansluta lokala områdesnät (med hushåll och företag). Nätleverantören tillhandahåller även kanalisations- och fiberkabel i de fall lokala områdesnäten byggs, samt anvisningar som beskriver hur dessa nät ska byggas. Byalagen ansvarar för det praktiska arbetet, dvs. grävning och förläggning av kanalisation och fiber enligt nätägarens anvisningar. Innan de lokala områdesnäten tas i drift genomför nätägaren en besiktning och nödvändiga funktionstester. När detta är genomfört övergår ägandet samt ansvar för drift och förvaltning av det lokala områdesnätet, till nätägaren. På så sätt säkerställs långsiktig funktion och tillgänglighet.

Den här typen av områdesnät är vanliga i flera delar av landet och många entreprenörer är vana att arbeta med anläggande av sådana nät. De betydligt lägre kostnader som blir resultatet av att utföra delar av arbetet med ideella arbetsinsatser istället för på betald arbetstid och med egna maskiner, gör att fibernäten kan få en spridning som hade varit helt otänkbar utan ett sådant organisatoriskt upplägg. Att nå de uppsatta målen i programmet bedöms vara mycket svårt utan ett framgångsrikt arbete med byalagskonceptet.

Kommunens avsikt är att kunna hjälpa till med rådgivning och att tillhandahålla standardavtalsmallar i byalagsprojekt. Inom ramen för detta program är kommunens avsikt att medfinansiera utbyggnaden av fiberbaserade projekt enligt avsnitt 6.3 ovan.

Genom denna satsning att bidra till utbyggnad av bredband där det inte är kommersiellt lönsamt är avsikten att:

- säkerställa tillgången till IT-infrastruktur för kommunala verksamheter i hela kommunen,
- hushåll och företag ska kunna ansluta sig till dessa stamnät, samt

- etablera en IT-infrastruktur som motiverar och underlättar för mobilleverantörerna att bygga fler master för mobilt telefoni och bredband i berörda områden.

6.5 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning utvärdering av IT-infrastrukturprogrammet kommer löpande att genomföras. Vid behov kommer programmet att revideras i samband med detta. Efter genomförandet av detta program fram till år 2020 är kommunens ambition att:

- Kommunens samtliga enheter även fortsatt ska vara anslutna till en IT-infrastruktur som uppfyller respektive verksamhets kommunikationsbehov.
- 90 % hushåll och företag i kommunen ska ha tillgång till någon form av fast eller mobilt bredbandsnät om minst 100 Mbit/s synkron kommunikation.
- Det ska finnas minst två bredbandsleverantörer att välja mellan och flera tjänsteleverantörer att köpa tjänster från och tjänsterna ska erbjudas till konkurrenskraftiga priser och villkor.

För att den förväntade täckningsgraden ska kunna realiseras krävs ett engagemang och en investeringsvilja från hushåll, företag, marknadens aktörer samt kommunen.

Bilaga – Redovisning av stödformer

Förteckning över statliga stödprogram

I detta avsnitt följer en kortfattad förteckning över gällande (2012) statliga stöd- och stimulansprogram där kommunen, samfälligheter, byalag och andra typer av föreningar kan ansöka om ekonomiskt stöd för att bygga bredbandsnät.

ROT-avdrag

Innebär att privatpersoner kan dra av hälften av arbetskostnaderna vid t ex grävning för bredband på tomten samt installering av bredband i huset. En förutsättning är att huset är taxerat som "småhus". Observera att det är grävmaskinistens timtid det går att göra avdrag för, inte grävmaskinen. Ansökan och mer information finns hos Skatteverket.

Kanalisationsstöd

Från och med 2008 finns ett statligt stöd som syftar till att främja utbyggnad av bredbandsnät på landsbygden där det idag inte finns något marknadsintresse för att etablera bredbandsnät. Stödet ges till kanalisation det vill säga till projekt där tomrör grävs ned och andra förberedelser görs för bredband.

Stödets storlek

Kanalisationsstödet kan uppgå till maximalt 50 procent av stödberättigade kostnader. Till kostnader som får räknas in i underlaget hör projektering, material, arbete, maskinhyra och liknande kostnader. Kostnader för att utnyttja mark får dock inte räknas in i underlaget för stöd.

Vem kan ansöka?

Stöd får lämnas till en kommun eller en enskild. Det kan förutom en kommun till exempel vara, ett företag, en samfällighetsförening, en ekonomisk förening eller en privatperson.

Hur ansöker man?

Ansökan görs på blanketten "Ansökan, Stöd till anläggning av kanalisation" som finns på Länsstyrelsens hemsida. För stödet gäller "Allmänna villkor och bestämmelser för stöd till kanalisation".

Mer information

För mer information gå in på till Länsstyrelsens i Stockholms län webbplats www.lansstyrelsen.se/stockholm/ på höger sida, som har en samordnande funktion för utbyggnad av bredband i länet och sök på bredband.

Stöd till medfinansiering

Annan offentlig part, till exempel kommunen, kan stå för en del av kostnaden för kanaliseringen (så kallad offentlig medfinansiering). Även Post och telestyrelsen (PTS) kan lämna stöd till medfinansiering av kanalisation på landsbygden där marknaden inte kommer att bygga. Man söker stödet till medfinansiering via ansökan om kanalisationsstöd som handläggs av länsstyrelsen. Det går **inte** att söka direkt hos PTS.

Bredbandsstöd i Landsbygdsprogrammet

Länsstyrelsen har för 2012 tillfört 30 mkr för stöd till bredband utbyggnad från landsbygdsprogrammet och fortsatt stöd på 600 mkr för hela landet förväntas 2013-2014. Stödet kan lämnas i landsbygdsområden där utbyggnad inte bedöms att ske på marknadsmässiga grunder inom tre år från ansökan:

- skapa eller underlätta tillgång till bredband
- uppgradera befintligt bredband eller
- bygga ut passivt bredband

Prioriteringsgrunder

- Landsbygdsområden utanför de stora tätorternas randområden
- Landsbygdsområden med många fastboende och företag
- Skärgården och i första hand öar utan fast landförbindelse
- Områden med bristfälliga kommunikationer generellt
- Områden med bristfällig service
- Fiber före andra former av bredband

Prioriteringskriterierna används utan inbördes ordning. Ansökningar som uppfyller flera kriterier prioriteras högre än de som uppfyller färre.

Stödets storlek

Kostnaden för att få tillgång till bredband på landsbygden (den privata finansieringen) bör i princip inte vara högre än i områden där utbyggnad sker på marknadsmässiga grunder. Offentligt stöd kan lämnas utöver den privata finansieringen. Bredbandsstöd lämnas med upp till 80 % av den offentligt finansierade delen av stödgrundande kostnad. Dessutom krävs minst 20 % annan offentlig medfinansiering, till exempel från kommunen eller från PTS. Den inbördes fördelningen är inte fastställd.

Hur stor den privata finansieringen ska vara är inte fastlagt utan får bedömas av Länsstyrelsen beroende på förutsättningarna. En utgångspunkt är den bör vara ungefär i samma storleksordning som om man ansluter en villa i en förort till bredband, det vill säga ungefär 20 000-30 000 kr per hushåll.

Vem kan ansöka?

Organisationer, ideella och ekonomiska föreningar, byalag och kommuner kan söka stödet. Eftersom stödet endast kan sökas som projektstöd är det viktigt att resultatet av insatsen kommer till nytta för flera.

Ansökningshandlingar finns på länsstyrelsens hemsida.

Marknadsanalys

Sökanden ska ge in en marknadsanalys som bland annat visar hur tillgången på bredband ser ut i det aktuella området. I vissa fall ska marknadsaktörer beredas tillfälle att yttra sig över en marknadsanalys genom att Länsstyrelsen publicerar den på sin webbplats. Den ska även publiceras på Jordbruksverkets webbplats.

Marknadsanalysen ska hållas tillgänglig minst en månad.

Svenska stadsnätetsföreningen anordnar seminarier om "Byanät för bredband i världsklass".

Leader

Små lokalt förankrade projekt i uppstartsfas kan få hjälp att ta fram underlag till en bredbandsansökan.

Eget ideellt arbete kan vara del av medfinansiering. För Norrtäljes del är det LeaderUross som är aktuellt.

Ansökningshandlingar finns på hemsidan www.leaderuross.se